

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

שובה ישראל - כי כשלת בעונך כי אתה רואה שכשלת בעונך לפיכך יש לך לשוב אל ה' יתברך כי אין מקימך ממכשולך אלא תשובתך אליו ובאמרו עד כמו אל וכן ושב עד ה' אלקיך שובו עדי ואמרו רז"ל גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד שנאמר עד ה' אלקיך: רד"ק הושע פרק י"ד פסוק ב'

עוד בליל ש"ק שבת שובה. דיבר מענין ר"ה ועשי"ת. כי העיקר הוא מקודם לקבל היראה. וכולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים זה מזה. ואח"כ ונותנים באהבה רשות זה לזה. וע"ד האמת הוא בחינת שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. ועפ"י פשוט צריך לירא ביותר מיום הדין הזה שהקב"ה חוקר כל מעשי ב"א ושורשם. והעצה לזה לחשוב בעצמו חשבון מעשיו. ולהתחרט עליהם. ואז לא ידקדק הש"ת אחריו כמאמר דהמע"ה. און אם ראיתי בלבי לא ישמע ה' כלומר אינו שומע ואינו חושש להם כלל: ספר בית אהרן

אא"ז מו"ר ז"ל הגיד בשם הרב מפרשיסחא עמ"ש ואמר כו' על כי אין אלקי בקרבי מצאוני כו'. כי נחשב לחטא. שצריך כל איש ישראל להאמין כי הש"ת בקרבו כו'. ומ"מ אמת הוא כי כשיש השראת השכינה אין מגע נכרי לאדם כדכ' וראו כו' כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך. אך כי [אין] אלקי בקרבי כו' כשאדם נופל מבטחונו בהש"ת ואומר כי [אין] אלקי בקרבי עי"ז מצאוני כו'. ולזאת נכתב פרשה זו שיחזק האדם עצמו לבטוח בהש"ת. ולהאמין כי הוא שוכן בקרבנו. ועי"ז יהי התגלות שמו ית' עלינו להיות נשמר מכל דבר רע ח"ו כנ"ל: ספר שפת אמת - פרשת וילך שבת תשובה שנת תרל"ד

כתב הרמב"ן שאין בשירה הזאת תנאי בתשובה ועבודה רק היא שטר עדות שנעשה ונוכל ושהוא יתברך יעשה עמנו בתוכחות חימה אבל לא ישבית זכרנו וישוב ויתנחם ויפרע מן האויבים וכו'. ויש להבין הלוא בפרשת נצבים מפורש שישראל יעשו תשובה, ובסנהדרין (צ"ו ב') ר' אליעזר אומר אם ישראל עושין תשובה נגאלין ואם לאו אין נגאלין אמר לו ר' יהושע אם אין עושין תשובה אין נגאלין אלא הקדוש ברוך הוא מעמיד להם מלך שגזרותיו קשות כהמן וישראל עושין תשובה ומחזירן למוטב:

ונראה לפרש דבודאי אי אפשר לעשות תשובה רק כשהם דבוקים בהקב"ה, וא"כ ישראל שהושלכו אל ארץ אחרת והסתיר פניו מהם והי' לאכול ומצאוהו רעות רבות וצרות, בלתי מובן איך יכולין לעשות תשובה, אך מחמת שבודאי עתידין ליגאל עכ"פ כשיגיע הזמן של בעתה בין עושין תשובה בין אם אין עושין שוב הוא רק מחוסר זמן, ויומו של הקדוש ברוך הוא אלף שנים, וא"כ באלף הששי הו"ל מחוסר זמן לבו ביום ואין מחוסר זמן לבו ביום, וזמן ממילא קאתי, ע"כ אף בגלותם המרה בפנימיותם כל אחד ואחד מישראל עודנו קשור ודבוק בהש"י ושוב יכולין לעשות תשובה: ספר שם משמואל - פרשת האזינו שנת תרע"ג

דור עיקש ופתלתל. הגה"ק הר"ר בונם ז"ע אמר פ"א בבדיחותא כי לא ידע דור עיקש ופתלתל מה בין זה לזה, עד שישב פ"א בדאנציג בליל ש"ק בבית היין ובא איש יהודי לשתות יין, ויהי שם שני משרתים, האחד יהודי והשני נכרי, וילכו להמרתף, ויקח היהודי את הנר. והנכרי הביא את היין. ואילו עשו להיפך אז הי' הכל כשורה ועתה היא עיקש ופתלתל: ספר שיח שרפי קודש

עוד אמר מה שאיש ישראל עושה צריך להרגיש בזה חיות וטעם לזמן מרובה. ואפילו הוא רק כשור לעול וכחמור למשא גם זאת יערב לו במה שזוכה לעשות רצון קונו כשור לעול וכחמור למשא. וכשיש לו תענוג מזה אזי הוא מרגיש טעם בעזה"י: ספר בית אהרן

שובה ישראל עד ה' אלקיך (הושע י"ד, ב'). פירוש שצריך לשוב עד שיהיה ה' הוא הבורא, אלקיך אלקות שלך. פירוש שתהא כסא ומרכבה לקדושתו ותוכל לדבק בו ולדבר לפניו תפילות ותחנונים כאשר ידבר איש אל רעהו. למשל כאשר תאמר ברוך אתה ה', יהיה בעיניך כאילו אתה עומד לפניו ממש בלי שום מסך ומחשבה זרה מבלדת חס ושלוש, וזהו פירוש אמרו אליו כל תשא עוון, כשתזכה לאמר אליו, היינו לפניו כנ"ל, אז סימן כי נשא עוונך וטוב לך, כי כל מניעת התפילה ממחשבות זרות הם באים מעוונותיכם אשר הם מבדילים וגו' (ישעיה נ"ט, ב'), לכן בסור העוון ממך תהיה קרוב לה' לומר לפניו דברי תפילות שירות ותשבחות:

ומסיים הכתוב כי כשלת בעוונך, רומז על הצרות וזמן החורבן שאז כולנו כשכורים ומשוגעים מכובד החורבן והצרות ורדיפות מיום אל יום, עד שנחשב לפני הבורא ברוך הוא כל העוונות בית ישראל כאילו עשו שוגגים, כמו שכתב הזוה"ק עיין שם, וזה כי כשלת בעוונך, כשלון לשון שוגג. ואמר הנביא לרמז להם לאהבת התשובה, אפילו דקיימא לן (יומא פ"ו ב') כי התשובה מיראה מהפכת הזדונות לשגגות, מכל מקום כיון שעל ידי הצרות בלאו הכי נחשבו הזדונות כשגגות, ממילא כששב ומתחרט עליהם לפני הבורא ברוך הוא הוא ברוב חסדיו מהפכם לזכויות וריח ניחוח לה' ויזכה להיות כסא ומרכבה לה': ספר עבודת ישראל - לשבת שובה

על התורה ועל העבודה

עוד אמר בשם אביו הרה"ק זצ"ל. דאגה בלב איש שיחנה זאל ער זיא אויס דאוונען. אין שיחה אלא תפלה. אין דאוונען רעט מען זיך אויס אלץ וואש מי בידארף: ספר בית אהרן

בשבת שובה אמר שובה ישראל עד ה' אלקיך. עד חלק אלוך שלך. כי כל איש ישראל יש לו חלק אלוך ממעל. רק כשאינו טוב אזי אינו אצלו. ע"כ אמר הכתוב שובה ישראל עד שתבא לחלקך חלק אלוך ממעל. ארפא משובתם. אני בעצמי. אעפ"כ אוהבם נדבה. אחשוב להם כאילו מעצמם התעוררו לשוב. ואחר כך אהיה כטל לישראל: ספר בית אהרן

כי כשלת בעונך. זה נאמר לכל איש ישראל. ואף שחטא והרשיע הרבה צריך להאמין כי עיקר נקודה ישראלית שבו היא במקומה. וכמ"ש אין אדם חוטא עד שנכנס בו רוח שטות ונק' מכשול. וז"ש עד ה' אלקיך. חיות אלקי שיש בכל איש ישראל כמ"ש נשמה שנתת בי טהורה. וז"ש ולא נאמר כו' אלקינו למעשה ידינו שזה עיקר התשובה לשוב להתדבק בעיקר חיות אלקי שבו. ולכן בשבת בנקל לשוב כי יש לכל הבריאה עלי' בשבת קודש. כדכ' ויכל כו' וישבות כו' אף שלא ברא ביגיעה עולמו רק כמ"ש ז"ל שבחול נעשה ע"י מלאכה בבחי' מלאכים ושלוחים וצמצום כחו ע"י כמה אמצעיות. ובש"ק מתיחדין ומתדבקין כולם בשורש העליון. ואיתא במד' כי אור הגנוז לצדיקים לא נגזז עד אחר שבת בראשית. אף שחטא המליץ שבת שלא יהי' נגזז עד מוצאי שבת ע"ש. והוא כנ"ל שבשבת יוכל להיות התגלות אף למי שנתרחק. כי מתגלה נקודה הפנימיות שגנוזה בכל איש ישראל. כמ"ש ועמך כולם צדיקים. וכו' אור זרוע לצדיק כנ"ל: ספר שפת אמת - שבת תשובה שנת תרל"ד

אני אמית ואחיה וגו': דברים פל"ב פל"ט שמעתי מאמ"י זלה"ה על מדינה אחת, ששאלו במכתב להרמב"ם ז"ל על תחיית המתים, לומר להם מן התורה, ומה שדרשו חכמינו ז"ל בגמרא מן הפסוקים, אמרו שיש לדורשם באופן אחר, ולא רצה להשיבם הוא בעצמו דבר, אך אמר לתלמידו ר' שמואל אבן תבון ששיבם, וזה תוכן דבריו בקיצור נמרץ על פי חכמת הטבע: **כי מכל מיני מאכל ומשקה** נעשה דם, ומהדם יורד אל הכבד, ומהכבד עולה הברירות אל הלב, ומהלב יורד המובחר והדק אל המוח, ושם שורה השכל והחיות של האדם, ומי ששומר עצמו ממאכלות המותרות, והאסור והטמא, נעשו דמיו צלולין וטהורים, ויש לו לב טהור, והמוח והחיות שלו הוא חיות טהורה, להשיג אמיתית החיות שהוא אלהות של כל העולמות המחיה את כולם, ומי ששומר את עצמו יותר, ומקדש את אכילתו על פי דרכי ה' ותורתו, נעשה מזה בנין אב, והוא השכל לכל רמ"ח אבריו, ומתקדשים ומתטהרים, וכן להיפך ח"ו נעשה בנין אב שכל עכור ומעופש בדיעות זרות, וחיות שלו נעשה בחינת מת, והוא אבי אבות הטומאה לכולם, ורמ"ח אבריו נטמאים, וטמא טמא יקרא לכל דבר, ונעלם ממנו אמיתות החיות שהוא אלקות של כל העולמות, ונטמא, ונופל לדעות זרות ואלהים אחרים, הם אליילים אלמים מתים, וזבחי מתים יקראו להם, לכן התנאים והאמוראים ובעלי המדות וחכמי המשנה, הם שמרו נפשן שלא יתגאלו בפת בג המלך הזקן וביין משתיו, ולכן האירו אור שכלם, והיה שורה עליהם רוח הקודש לפרש כל מאמר סתום בדת תורתנו הקדושה, כי שרתה עליהם כח אלוקי אשר הוא יתברך שמו ואורייתא כלא חד (עיי' הלשון בזה"ק פ' אחרי דע"ג ע"א), ואור נשמתם גם כן הוא חוט המשולש אשר לא ינתק לעולם ולעולמי עולמים: **אבל אנשים הללו** בוודאי טמאים, ונטמא דמם, ומשם לבם ומוחם שלהם נתטמטם, במאכלות האסורות והטמאים, ולכן החיות שלהם נוטה למינות ואפיקורסות, ולא יוכלו לקבל מתיקות נופת צוף דברי מאמר חכמינו, הבנויים על פי שכל אלקי עולם ומלך עליון, והואיל והעיוז פניהם ויצאו לחוץ, פתאום יבא עליהם הכורת, וכרות יכרתו אותם וכל אשר להם, וכך עלתה להם, כי לא היו ימים מועטים, עד אשר בא עליהם מלך גדול, והרג אותם וביזו כל אשר להם, עד כאן תוכן דבריו: (דגל מח"א פ' עקב): ספר בעל שם טוב עה"ת - פ' האזינו

שובו אלי ואשובה אליכם (מלאכי ג', ז). הזהיר הנביא לשבים אל ה' שלא יהיה עיקר מגמתם לתקן נפשם לבד או שורש נשמתם, כי גם זה קצת עובד את עצמו, אבל עיקר העבודה לשוב אל ה' מלבבו הנשבר על גלות השכינה וכנסת ישראל, בפרט על ידי מעשיו אשר עשה מאז אשר לא טובים הנה, ולכן צריך להתחרט ולשוב עליהם וזה נקרא שובו אלי, לעשות תיקון אלי ומכון לשבתי, אכן שלא יאמר האדם אם אלך דרך גבוה כזה לעשות עבור השכינה פן חס ושלום לא אשיג המעלה הזאת התשובה הנכונה מוטב לי שאשוב כדי לתקן נפש רוח נשמה שלי, לכן הבטיח הנביא שאם ישוב האדם אפילו באופן זה ומדריגה גבוה אל ידאג דאגתו, כי בודאי הקדוש ברוך הוא יסייע לו ויתקן נפש רוח נשמה שלו, וזהו שובו אלי ואשובה אליכם: ספר עבודת ישראל - לשבת שובה

איתא בגמ' זדונות נעשין זכיות כו' כאן מיראה כאן מאהבה. ויש להבין כיון ששניהם שבו למקומם ושורשם מה הפרש בסיבה שבאה התשובה על ידה. אך האמת כי בלי אהבה אי אפשר לשוב. רק דכתיב אוהבם נדבה ופרש"י ז"ל שאף שאין ראויין אתנדב לאהוב אותם. והוא דבר פלא איך שייך נדבה לאהבה. איברא שגם על זה יש משפט ומדה במדה. מי שמקרב עצמו אף שאינו יודע איך. רק מגעגע לשוב להש"ת ומתנדב עצמו אף שאינו יודע איך להתקרב. כמו כן הש"ת מתנדב לאהוב אותו. ונמצא השב מיראה הש"ת מקרבו ומתנדב לו אהבה בלבו. אבל מי ששב מאהבתו הוא גדול יותר. גם עש"ת ושבת תשובה הוא ב' תשובות הנ"ל. בש"ק מאהבה. ובחול מיראה: ספר שפת אמת - שבת תשובה שנת תרל"ד

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - chizuk620@gmail.com
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"ג או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally!
In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #1001

לע"נ הרה"צ ר' שמעון נתן נטע בן הרה"צ ר' משה מרדכי זצ"ל
כ"ק אדמו"ר מלעלוב - יום כיפור תש"ע - תנצב"ה
לע"נ מ"ר הרה"ג ר' רפאל ב"ר ישראל גרין זצ"ל - יום כיפור תשס"ז תנצב"ה
לע"נ זקנתי הרבנית ראדיא חנה בת ר' מנשה ע"ה גאנצווייג - יום כיפור תש"ד תנצב"ה
ברכת גמר חתימה טובה - שנת גאולה וישועה לנו ולכל ישראל
הרוצה לזכות את הרבים בהרצת התורה, ע"י נדיבת הוצאות לדפוס ולהפיץ הדברי תורה, גליונות וספרים, או להקדיש לכבוד שמחה או יאהרצי"ט - כל הקודם זכה
The merit of spreading Divrei Torah, by sponsoring expenses and distribution of Gilyonot and Seforim, or in honor of a Simcha or Yohrtzeit etc. First come first serve.